

# **CSENGŐ-BONGÓ VERSIKÉK**

**KIS EMBEREK MULATTATÁSÁRA**

**IRTA**  
**GYULA BÁCSI**  
**(ZIGÁNY ÁRPÁD)**

**BUDAPEST**  
**A MAGYAR KERESKEDELMI KÖZLÖNY**  
**HIRLAP- ÉS KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT KIADÁSA**

---

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.hu>

---

Elektronikus változat:  
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2014  
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.  
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya  
ISBN 978-615-5406-66-9 (online)  
MEK-12457

## TARTALOM

Levettem a főköötmet.  
 Ez ám csak a furcsa eset...  
 Csirkék, kacsák...  
 Két galambom.  
 A királytigris és az orrszarvú.  
 Zúg a tenger...  
 Hová, hová, lovag uram?  
 Kis kertemben.  
 Hüvelyk Matyi.  
 Nincs szebb élet...  
 Csinos cicza...  
 Hess, te cicza!...  
 Czini, czini, kis kutyuskám.  
 A tehénről.  
 Mit mutatunk 10 fillérért?  
 A kis Gyurka.  
 Száll a fecske...  
 Szép libáim...  
 A kis kovács.  
 Mi baj?  
 Vigyázz a tűzzel!  
 Két kis kofa.  
 Félre csapom a süvegem...  
 Mikulás.  
 Kis Margitka.  
 Ninini...  
 A kis Erzsébet...  
 A két testvér.  
 A főszakács.  
 Kis kertemben...  
 Édes anya a Juliskát...  
 Szól a zene.  
 Őt kis testvér.  
 Csak előre!  
 Jutka meg a Gyurka.  
 Szegény Bodri.  
 Kuglizó-játék.  
 Mi van a kosárban?  
 Esik a hó...  
 Sárga kukoricza...  
 A nagy országutat...  
 Csip, csip, csip...  
 Vadgalamb száll...  
 Piros eper.  
 A hóember.  
 Befújta az utat.  
 Kis nyulacska.  
 Mennyasszony lett a czirmos.  
 Tele rakták...  
 A kis disznó szakács.  
 Kis csibém.

Bandi.  
 Vigan fürdik.  
 Kis paripám.  
 Katonásdi.  
 Két kis pásztor.  
 A három jó barát.  
 Jó gazdasszony.  
 A vadász.  
 Pille, pille, szállj le rám.  
 Kong a hordó.  
 Tente baba...  
 Nézzétek.  
 Milyen az oroszlán?  
 Szarvasbogár.  
 Ha fölülök...  
 Kis egérke...  
 Kéményseprő bácsi.  
 Három picziny arany-hal.  
 Hinta, palinta!  
 Pinty úrfi.  
 Öreg bohóc.  
 Kis kertemben...  
 Répa, retek, mogoró...  
 A teve.  
 Hová, hová...  
 Erdők sűrűjében.  
 Papagály.  
 Az én kis ciczámról.  
 Ilonka.  
 Világító torony.  
 De szép fészek...  
 Apró énekesek.  
 Miből lesz a kenyér?  
 Szeretem én a babámat.  
 Bodri kutya.  
 A lármás libák.  
 A léggolyós bácsi.  
 Árkon-bokron...  
 A tudós kutya.  
 A magyar huszár.  
 Kis hajóját...  
 Tili-tuli, megfújom.  
 Manczi.  
 A gonosz bakkecske.  
 A sárkány.  
 A juhról.  
 Fakó szekér...  
 Téli mulatság.  
 Ucczu rajta!  
 Kinek adjam?

Jó-e ez a sárgarépa?  
 Serpenyő.  
 A kutya.  
 Édes apa...  
 Édes anya...  
 Pincsi kutya...  
 Melyik kell?  
 A kis pásztor.  
 Róka koma.  
 Milyen a tigris?  
 Száll a léghajó.  
 Tollbokrét a fejében.  
 Csigá-bigá.  
 Tyúk-anyó.  
 Mért nyúl a nyúl?  
 Kis kanári...  
 Apró ruczák.  
 Este van.  
 Húdom, húdom...  
 Anti, Rózsa...  
 A harang-virág.  
 Aratáskor.  
 Jertek, jertek...  
 Hogy az alma?  
 Hajrá! hajrá!  
 Megy a gőzös...  
 Jön a tavasz...  
 Száll, röpköd...  
 Az elefánt.  
 A kis boltos.  
 Vadászni ment...  
 Nincsen olyan fényes dolga...  
 Gerlemadár.  
 Együtt ül...  
 A madárijesztő.  
 Az építész.  
 Anyuska ágya.  
 A bőregér.  
 Pista kiment...  
 Virág-öröm.  
 Bari, bari, báránka.  
 A lánczhid.  
 Struccmadár.  
 Ha kiülök...  
 Három seprős kis lány.  
 Elfáradtunk.  
 Megérett a szőlő.  
 A gímszarvas.  
 Szól a hindú...  
 Mulat a kis cicza.

### **Levettem a főkötőmet.**

Levettem a főkötőmet,  
s a Bodrira rátettem:  
Amióta élek, olyan  
jóizüt nem nevettem!

Mostan persze nagyon büszkén  
ül a virág-asztalon:  
Soha ilyen komoly pofát  
nem láttam még, mondhatom!

Már ezentul Bodrira is  
fodros fejkötőt teszek:  
S ha úgy fordul, esztendőre,  
neki is szoknyát veszek.

### **Ez ám csak a furcsa eset...**

Ez ám csak a furcsa eset,  
Uram Isten, hogy is esett?!  
Hát úgy történt, hogy a Bodri  
a kecskét megugatta:  
És a kecske egy darabig  
türelmesen hallgatta;  
De azután méregbe jött,  
Szarvával nagyot döfött;  
Nekiugrott Bodrinak,  
Ez a szék alá szaladt;  
Mostan ottan kuczorog,  
Úgy-e furcsa a dolog?

### **Csirkék, kacsák...**

Csirkék, kacsák vígan élnek  
a majorház udvarán,  
Enni-inni bőven kapnak,  
jó dolguk van igazán;  
Ámde, hogyha nagyra nőttek,  
véget ér a jó világ:  
Pestre hozzák s drága pénzen  
eladják itt a kofák.

### **Két galambom.**

Két galambom van én nékem  
mind a kettőt szeretem,  
Az ölemben hordozgatom  
és a számból etetem.

Mind a kettő olyan szelíd  
mindíg az ölemben ül:  
Hogyha hívom, a kezemre,  
a vállamra rárepül.

Bánatosan turbékolnak,  
egyre azt: - tudom... tudom...  
De, hogy mi az, amit tudnak,  
én igazán nem tudom.

### **A királytigris és az orrszarvú.**

Királytigris ő kegyelme,  
Indiának veszedelme,  
Orrszarvúval találkozott.  
S vele mindjárt összekapott.  
Ez aztán megtanította,  
Levegőbe hajította.

Megdöfötte csont-szarvával  
S úgy elbánt tigris komával,  
Mint a macska az egérrel,  
Vagy a kánya a csirkével;  
Szegény tigris úgy elszaladt,  
Hogy talán még most is szalad.

### **Zúg a tenger...**

Zúg a tenger, haragos az árja,  
Szél és vihar süvöltözve járja;  
A hajósnép az életét félti,  
Mert a tenger a tréfát nem érti;  
Az albatrosz kiterjeszti szárnyát,  
Sikongatva szeli a víz árját:  
Gyorsan repül viharban és szélben,  
Kedve telik a szörnyű veszélyben.

## **Hová, hová, lovag uram?**

- Hová, hová, lovag uram? - Megyek a csatába,  
Hírvirágot, babért kötni gyöngyös bokrétába.  
- Adjon Isten sok szerencsét, szívemből kívánom:  
Meg ne vesse, lovag uram, ha borral kínálom!  
- Dehogy vetem, dehogy vetem: szomjas vagyok épen,  
Hozza hamar, hadd hajtom föl azon melegében.  
...Kire igyam az áldomást? - A magyar hazára,  
Adjon Isten áldást, békét a szent koronára!

## **Kis kertemben.**

Kis kertemben rozmaringot ültetek  
Pünkösdi napján piros rózsákat szedek:  
Bokrétába kötöm a sok virágot,  
Kora reggel od'adom majd anyának.  
Ez a legszebb mulatságom, örömöm,  
Kis kertemet gyomlálgatok, öntözöm:  
Hugocskámmal dolgozgatok serényen,  
Megosztozunk minden virágcserepen,  
Nekem éppen annyi van, mint ő neki,  
Kis kertemet ő is épp úgy műveli.  
Eszteendőre, vagy kettőre megnövünk,  
Akkor már majd bokrétákat is kötünk:  
Minden reggel viszünk anyának egyet,  
Akkor leszünk csak igaz jó gyermekek.

## **Hüvelyk Matyi.**

Hüvelyk Matyi, Hófehérke  
játszanak a színpadon:  
Szébbet, amióta éltek,  
nem láttatok, fogadom;  
Hátha kijön a hét törpe,  
s vele Tündér Ilona,  
Meg a rút Vasorrú Bába  
és a gonosz mostoha!..

## **Nincs szebb élet...**

Nincs szebb élet a miénknél,  
egész nap munkálkodunk,  
Kis kertünkben gyomlálgatunk,  
öntözgetünk, dolgozunk;

Van szép rózsánk, gyöngyvirágunk,  
liliomunk, violánk,  
Nefelejtsünk, rozmaringunk;  
bazarózsánk, ibolyánk;  
Minden reggel szép bokrétát  
kötünk édes anyának:  
Sok-sok csókot kapunk érte  
Annyit, hogy tán meg se érte  
a jó édes anyának.

### **Csinos czicza...**

Csinos czicza falatozott,  
És észre se vette,  
Hogy a kutya ólálkodva  
Bujkál körülötte;  
No most mindjárt  
hajba kapnak,  
Farkas-szemek néznek:  
Ez miákol, amaz morog,  
De csak egyre késnek;  
Mert a kutyus fél a hegyes  
Körmű kis cziczától:  
A czicza meg még jobban fél  
A kutya fogától.

### **Hess, te czicza!...**

- Hess, te czicza! siczcz, te czirmos! -  
még mi nem jut eszébe,  
Hogy a kakast megugrasztja,  
s kárt tegyen a csirkébe!  
- No csak vigyázz, mert majd mindjárt  
én ugrasztlak meg téged:  
Tudom, akkor majd megbánod  
ezt a nagy vitézséget!

### **Czini, czini, kis kutyuskám.**

- Czini, czini, kis kutyuskám,  
néked muzsikálok:  
Mondd meg hamar a nótádat,  
melyiket kívánod?...

Édes apa itt feledte  
a hegedűt nékem: -  
Nosza, mondd meg a nótádat,  
elhuzom ám szépen! -  
De Bodrinak a muzsika  
sehogy sincs kedvére:  
Torkaszakadtából vonít  
kínos keservébe.

### **A tehénről.**

Jó állat a tehén, édes a teje.  
Szopós kis fiának borjú a neve;  
Ha már nagyobbra nőtt, majd tinónak hívják  
Szekérbe, igába, eke elé fogják.  
Az egyik tehénnek, mondjuk példaképpen  
Kicsike borja van, amely szopik éppen;  
Néha meg egy tinó ballag az anyjával,  
Szinte meg-megdöfi apró kis szarvával.

### **Mit mutatunk 10 fillérért?**

Csörgő lánczon hátul tánczol,  
visit, makog egy majom:  
Kis gyerekek, ennél szebbet  
nem láttatok, mondhatom!  
Hófehérkét, a hét törpét  
meglátjátok idebent:  
Csak tiz fillér, annyit megér,  
nem láttatok még ilyent!  
Mert pórul jár a csúf Halál,  
Fajankó úgy elveri,  
Fejét hátát, kezét lábát  
s nyakát is kitekeri.

### **A kis Gyurka.**

A kis Gyurka a tábláján  
szorgalmasan irogat,  
Mögötte a kis Juditka  
kiváncsian pislogat;  
Ő még kicsiny, nem tud írni,  
bár szeretne tudni már:  
Majd megtanul esztendőre,  
ha majd iskolába jár!

A Bodri is két lábra áll,  
úgy nézi kis gazdáját:  
Gyurikának tudománya  
furdalja az oldalát. -  
Ejnye, Bodri! tán szeretnél  
írni tudni magad is?  
De ez nehéz dolog ám - s nem  
neked való, kis hamis!

### **Száll a fecske...**

Száll a fecske, csicsereg:  
Tücsköt, legyet keresek;  
Öt kis fiam éhezik,  
Mind az öt sokat eszik;  
Fogok nekik legyeket,  
Aztán hazasietek.  
Amim van, nekik adom,  
Számból meg is itatom:  
Mindnyáját fölnevelem,  
Mindnek gondját viselem;  
Mire ősz lesz, szárnyra kelnek.  
Messze délre elrepülnek.

### **Szép libáim...**

Szép libáim, kis kacsám,  
magot hoztam, egyetek:  
Szeretném, hogy meghizzatok  
s jó kövérek legyetek.  
Ha jól laktok, friss vizet is  
hozok nektek a tálba:  
Ámde kérlek vigyázzatok,  
ne menjetek a sárba!

### **A kis kovács.**

Din-don, din-don, din-don, din-don;  
cseng a pöröly, kalapács;  
Dan-dén, dan-dén, dan-dén, dan-dén:  
én vagyok a kis kovács.  
A szikrázó ízzó vasat  
a parázsból kiveszem,  
Vas-fogóval jól megfogom,  
az üllőre ráteszem;

Hopsza! egyet ütök rája:  
Szerteszáll a sziporkája...  
Ütöm, verem, kalapálom,  
Fordítgatom, megformálom: -  
Tolom hátra, előre,  
Míg patkó lesz belőle.

### **Mi baj?**

Mi baj, mi baj,  
édes Jutka?  
Eltörött a poharad?  
Ejnye, ejnye,  
nagy kár biz az,  
De sohse emészd magad.  
Kérd meg szépen  
édes anyát:  
Ad ő másik poharat;  
Arra aztán jobban  
vigyázz,  
Akkor épen is marad.

### **Vigyázz a tűzzel!**

Nem jó tűzzel játszani, - abból baj lehet;  
Kis szikrából, parázsból - lesznek nagy tüzek;  
Vigyázni kell, mert a ház, hogyha lánggal ég,  
A gazdája elveszti - benne mindenét,  
Persze jönnek tűzoltók, de mi haszna már!  
Talpig leég ám a ház, - s szörnyű nagy a kár.

### **Két kis kofa.**

Két kis kofa a piacon  
almát árul magában:  
Szinültig van a szép gyümölcs  
takaros kosarában.  
- Három almát egy garasért,  
többet már nem adhatok -  
Szebbet, jobbat és olcsóbbat  
ennél nem kínálhatok...  
- Tízet adjon négy garasért,  
akkor veszek negyvenet!...  
Adnék, adnék én szívesen:  
de ha mondom, - nem lehet!

## **Félrecsapom a süvegem...**

Félrecsapom a süvegem,  
    én vagyok a nagy legény;  
Ha rágyújtok, a királylyal  
    sem igen cserélek én;  
Szörnyü jó a dolgom nékem,  
    a kis gazdám is szeret:  
No, mert tudja, bármit kérdez,  
    én okosan felelek.

## **Mikulás.**

- Hová, hová, Mikulás -  
„Oda, ahol várnak:  
Ajándékot viszek most  
Sok fiúnak, lánynak.  
Aki jó volt egész éven,  
Mindig szót fogadott szépen:  
Annak játékot adok;  
Aki rossz, garázda volt  
És eddig meg nem lakolt:  
Annak virgácsot hozok;  
Korbács, virgács, poroló:  
Rossz gyerekek az való!”

## **Kis Margitka.**

Kis Margitka odacsalta  
    a hattyút a partra,  
Friss kalácscsal, jó kenyérrel  
    etetni akarta;  
A Gyurka meg, hogy meglátta,  
    reá akart ülni,  
Azt gondolta, de jó lesz majd  
    a hattyún repülni!  
De a Margit félretolta,  
    közel se ereszti,  
Attól fél, hogy a Gyurka még a  
    hattyút elijeszti.

## **Ninini...**

Ninini, a Ferike,  
Czilinder a fejibe,  
Nagy pipa a szájában,

Apja botja markában:  
Igy indul az utcára,  
Egy rövidke sétára;  
De ha apja meglátja,  
Alighanem ellátja!

### **A kis Erzsi...**

A kis Erzsi babáját  
az ölébe vette,  
S nyári szalmakalapját  
a fejére tette;  
Aztán beült kocsijába!  
s menni akart, - de hiába!  
A kocsija csak nem akart  
szaladni,  
S Erzsikének otthon kellett  
maradni.

### **A két testvér.**

Kerti padon két kis testvér  
egymás mellett üldögél,  
Köröskörül a rózsákat  
meg-meglibbenti a szél;  
A kis babát csicsigatják,  
míg elalszik ölükben:  
Édes öröm, boldog öröm  
mosolyog a szemükben.

Padjuk előtt a Pincsike  
meg a Bodri játszanak:  
Hol a földön fetrengenek,  
hol meg talpra ugranak;  
Köröskörül zeng a liget,  
dalolnak a madarak,  
A hús lomb alatt nem érzik  
a forró napsugarat.

### **A főszakács.**

Mit nevettek? - mit csúfoltok? -  
hisz' főszakács vagyok én:  
Hónom alatt főzőkanál,  
előttem meg a kötény.

Ég a tüzem, forr a vizem,  
fölteszem a pecsenyét:  
Egy-kettőre meg is sütöm,  
aztán kész a jó ebéd.

### **Kis kertemben...**

Kis kertemben piros rózsza  
kivirágzott hajnalra:  
Párosával leszakítom  
s betűzőm hajamba:  
A többivel telerakom  
ezt a kis kosarat:  
S ha megyek az óvodába,  
mind elviszem, ha szabad;  
Ajándékba odaadom  
a tanító néninek: -  
Tudom, hogy megcsókol érte,  
s szép mesével megfizet.

### **Édes anya a Juliskát...**

Édes anya a Juliskát  
kivitte a mezőre,  
Virágokat tüzdögélt a  
hajába, a fejére:  
Egy vadrózsát, egy kökörösint,  
meg egy búza-virágot:  
Szebb kis lányt a Juliskánál  
bizony senki nem látott!  
- Szép vagyok-e, édes anyám? -  
kiváncsian kérdezi:  
S a tükröt, hogy belenézzen,  
kis kezébe fölveszi.  
- Szép vagy, szép vagy, édes lányom:  
te vagy az én világom:  
Kökörcsinem, szép vadrózsám,  
drága búza-virágom.

### **Szól a zene.**

Szól a zene, ostor pattog,  
hajrá, hollahó!  
A czirkuszban mint a szélvész  
fut a két csikó;

Egyszer csak - hopp! – fölugrik  
rájuk a lovász:  
Talpon állva hajtja őket  
és úgy nyargalász.

### **Öt kis testvér.**

Öt kis testvér a nyáron  
kilovagolt számáron;  
Egyik ráült, más vezette,  
ám a számár csak megállt:  
Úgy látszik, hogy ez a szerep  
a csacsinak derogált.

### **Csak előre!**

- Hadnagy uram, hadnagy uram!  
- Mi bajod van, édes fiam!...  
- Sebet kapott, hull a vére!...  
- Sebaj, fiam!... Csak előre!...  
És a zászló megy előre,  
De a hadnagy végét járja...  
Egyre mondja: - „Csak előre!”  
Míg egy golyó eltalálja...

### **Jutka meg a Gyurka.**

A kis Jutka megmosdatja,  
megfürösztí babáját:  
Meglátja ezt a kis Gyurka,  
s mindjárt ő is hozzálát;  
Előhossa pojáczáját,  
hogy azt is megfürdeti:  
Úgy tenné a vízbe, hogy a  
ruháját le sem veti.

### **Szegény Bodri.**

Jaj, jaj, szegény Bodri kutya  
néked ugyan megesett:  
Ez a kecske, haragjában,  
a szék alá kergetett.

Ejnye, ejnye, Bodri kutya,  
nem szégyenled magadat?  
Gyáva kutya az, amelyik  
kecske elől megszalad!

### **Kuglizó-játék.**

Kugli babák sorban állanak,  
mellettük a golyó:  
Három-három minden sorban,  
közepén a bíró;  
Hej, ha egy dobásra mindent,  
most ledönteném:  
Akkor volnék igazában  
csak derék legény!

### **Mi van a kosárban?**

Kosár, kosár: mi  
van benne?  
Ha kinyitnám, de  
jó lenne!  
Tele van ám  
almával,  
Baraczkkal, meg  
szilvával.

### **Esik a hó...**

Esik a hó, gingalló:  
Hóban járni, jaj de jó;  
Fölmarkolom meggyúrom,  
A Katiczát megdobom;  
- Hopsza húgom, jól vigyázz,  
Hogy a hóban meg ne fázz!  
Rajta, rajta, most szaladj;  
Megdoblak, hogy meg ne fagyj!  
- Ejnye, bátyám, mit csináltál?  
Hólabdával megdobáltál?...  
Hagyj békémet, hogyha mondom,  
Mert jó kedvedet elrontom:  
Én is labdát csinálok,  
S visszadoblak, meglátod!  
Visszadoblak, vissza én,  
Te gonosz, pajkos legény.

### **Sárga kukoricza...**

Sárga kukoricza,  
De magas a szára,  
Ha megér, letörik  
Szent-Mihály havára;  
Szép csomókba kötik,  
Száradni aggatják.  
Aztán lemorzsolják  
S a disznóknak adják.

### **A nagy országutat...**

A nagy országutat  
a ló addig rójja,  
Míg egyszer leesik  
az egyik patkója;  
Akkor a kovácshoz  
vezetik a lovat,  
Aki nem bajlódik  
vele igen sokat:  
Megfogja a lábát,  
új patkót ver rája,  
Az inas meg nézi,  
mit mivel gazdája.

### **Csip, csip, csip...**

- Csip, csip, csip, kis madarak:  
Itt a búza, itt a mag!  
Jőjjetek, repüljete!  
Kis madárcák, egyetek!  
Szórom én is, hintek én is,  
Elég lesz ez, ha kevés is.  
  
Holnap reggel mást hozok,  
Egyetek, ti torkosok! - -  
S a madarak leröpülnek,  
Csicseregnek, úgy örülnek,  
Pinty, vörösbegy és rigó,  
Mind azt mondja, - jaj, de jó!

### **Vadgalamb száll...**

Vadgalamb száll ágról-ágra,  
keresi a párját:  
Ha meglelte, turbékolva  
a nagy erdőt járják;  
Ki-kijárnak a vetésre  
tisztá búzát enni:  
De szeretnék, de szeretnék  
én is velük menni.

### **Piros eper.**

Piros eper megéri,  
Kis fiúcskák de kérik:  
Az kap epret, aki jó, -  
Rossz fiúknak nem való!

### **A hóember.**

Télen van csak hóember:  
ez azt' fúra legény!  
Pipát tart a szájában,  
kalap van fején;  
Pajkos fiúk csinálták,  
Tiszta hóból formálták:  
De csak addig él,  
Amig tart a tél;  
A nyár forró melegén  
menten elolvad szegény.

### **Befújta az utat.**

Befújta az utat a hó,  
fáznak a kis madarak;  
Éheznek is, mert a havon  
egy szem búza sem akad.  
Kis Ilonka megsajnálja  
a szegény állatokat,  
Hívja őket és a hóra  
búzaszemet osztogat.

### **Kis nyulacska.**

Kis nyulacskák a ketreczben  
jaj, de vígan élnek:  
Egész nap csak esznek-isznak,  
játszanak, henyélnek.

A Bodri ezt vicsorgatva,  
irigykedve nézi:  
De a nyulak a ketreczből  
fittyet hánynak néki.

### **Mennyasszony lett a czirmos.**

No, még ennél furcsább dolgot  
nem láttam életemben:  
Azt se tudom, hová legyek  
szörnyű nagy nevetemben!

Nézzétek csak meg a czirmost,  
mennyasszony lett belőle:  
Milyen kényes, milyen cifra,  
most megy az esküvőre!

A kezében nagy bokréta,  
koszorú van a fején:  
Uszályát utána hordja  
egy picziny czirmos-legény.

### **Tele rakták...**

Tele rakták száraz galylyal  
a kis taligát,  
Mert hát otthon fűteni kell  
a hideg szobát;  
A kis Miska elül húzza,  
Margit tolja szépen,  
Jutka meg az elhullott fát  
viszi a kezében.

### **A kis disznó szakács.**

Röf-röf, én a szakács vagyok,  
sok a dolgom sietek:  
Lepényt sütök, rá se' érek  
beszélgetni véletek.

Négy vendégem éhesen vár,  
s még nem is kész az ebéd:  
Attól félek, hogy ennek majd  
én iszom meg a levét.

Tessék, urak, itt hozom már  
a finom, jó ebédet:  
De csak lassan, mert tűzön volt,  
s lehet, hogy még megéget;  
Jön még több is, mindenféle,  
szemnek-szájnak jó falat: -  
Dercze-moslék, tök, uborka,  
répa, tengeri-csutak.

### **Kis csibéim.**

Csip-csip, kis csibéim,  
jertek hozzám, jertek:  
Piros búzaszemet,  
kölest hintek nektek;  
Ha jók lesztek, mindig  
kaptok tőlem magot:  
S hogy ha megszomjajtok,  
friss vizet is adok.

### **Bandi.**

Bandi meg az Ilonka  
elmentek a kútra,  
Telehúzták a csöbröt  
s vitték haza futva;  
De nagy baj történt velük,  
elestek a réten  
Elejtették a csöbröt,  
s a víz kidúlt szépen.

### **Vigan fürdik.**

Vigan fürdik a két testvér  
tenger hús vizében,  
Czézár meg a parton őrzi  
ruhájukat szépen.  
Fél szemével a hű kutya  
kis gazdáit nézi,

Neki kell vigyázni rájuk,  
ezt komolyan érzi.

### **Kis paripám.**

Kis paripám magyar fajta,  
Nincsen sallang, csengő rajta,  
Fából van a lába:  
De azért, - hiába!  
Hogyha rája fölpattanok,  
Mint a szélvész, úgy nyargalok.

### **Katonásdi.**

Katonásdit játszom,  
katona leszek,  
Kardot, puskát, csákót,  
paripát veszek;  
Most még kicsi vagyok:  
játszom a csatát;  
De, hogyha megnövök,  
Védem a hazát!

### **Két kis pásztor.**

Két kis pásztor kora reggel  
a mezőre kimegyen:  
Legeltetni báránkját  
réten, völgyön és hegyen;  
Ha pihennek, a kis Jutka  
szépen ölébe viszi,  
Simogatja, nyalja-falja,  
majd csak hogy meg nem eszi.  
Mellette áll a kis Gyurka,  
pásztorbot a kezében,  
Vállán mente, nagy karimás  
kalap van a fejében.

### **A három jó barát.**

Milyen szépen megfér együtt  
ez a három jó barát:  
Kis Juliska az ölében  
becézgeti a cziczát;

Előtte áll a libája,  
s gondolkozva nézeget:  
Bizonyosan azt nézi, hogy  
hol találhatna vizet?

### **Jó gazdasszony.**

Jó gazdasszony Ilonka,  
Dolgozik is naponta:  
Kora reggel neki lát,  
Mind kimossa a ruhát:  
Aztán szépen tereget,  
Felköti a kötelelet,  
Szároгатja a ruhát,  
Megmosdatja a babát:  
Akkor tisztát ad reá  
S elviszi... tudod hová?  
Sétálni az utcára,  
Maga mulatságára.

### **A vadász.**

- Megtöltöttem a puskámat,  
gyere velem, kis hugom:  
Lövök neked nyulat, őzet,  
örülsz neki majd, - tudom!...  
- Nem megyek én, nem megyek én,  
mert utóbb még megbánnám;  
A szegény kis őzet, nyulat  
szörnyű nagyon sajnálnám...

### **Pille, pille, szállj le rám.**

Pille, pille szállj le rám,  
Nem bántlak én, igazán;  
Édes mézzel etetlek,  
Tiszta szívből szeretlek;  
Kis kertembe kiviszlek,  
Rózságra leteszlek,  
Vízzel is megitatlak,  
Bizony nem koplaltatlak.

## **Kong a hordó.**

Hordó, hordó, - jaj, de kong!  
Talán bor sincs benne?  
Pedig biz' úgy volna jó,  
Hogyha tele lenne!  
De énnékem jó így is:  
Hisz' kicsiny vagyok, -  
S bort csak azok ihatnak,  
Akik már nagyok!

## **Tente baba...**

- Tente, baba, tente,  
Aludj szivem szentje!  
S addig-addig ringatja.  
Míg csak el nem altatja.

## **Nézzétek.**

Nézzétek ezt a négy szelíd fiúcskát,  
mily szeretettel összebújva áll;  
A nevük: - Lajos, Józsi, Pista, Géza,  
s mindegyik egy-egy nyíló rózsaszál.  
Az első víg, zajos, mint a madárka,  
mely télen-nyáron vígan fütyörész:  
Játékon kívül nincs egyébre gondja,  
nem háborítja őt meg semmi vész.  
A második komoly és büszke lelkű,  
mint bércki sas, mely föl a napba néz;  
A harmadik tanulni vágya egyre,  
él-hal a könyvekért, mert csupa ész.  
A negyedik... azt megszerette Isten:  
a negyedik a mennybe távozott;  
S elvitte mind a remény szép virágát,  
a sok szép álmot, amelyet hozott.

## **Milyen az oroszlán?**

Láttál-e már bösz oroszlánt? - Úgy-e szörnyű állat?  
Bátorságra és erőre párját nem találod;  
Forró, sziklás Afrikában vagyon hazája:  
Ott uralkodik, mert ő az állatok királya.

Ha elbődül, mértföldekre hallik ordítása,  
Mint a villám, úgy megbénít a szeme pillantása;  
Ökröt, lovat, embert, szarvast leüt izmos lába,  
S ha futásnak ered, szél sem ér nyomába.

### **Szarvasbogár.**

Szarvasbogár,  
megfoglak!  
Szép skatulyába duglak;  
Ha nem csipsz meg, nem  
bántlak,  
Holnap el is bocsátlak.

### **Ha fölülök...**

Ha fölülök a szánkóra,  
mint a szél, úgy röpülök;  
Kiabálok, sikongatok  
tiszt a szívből örülök;  
Kalapomat meglengetem,  
olyan nagyot kurjantok,  
Hogy a hegyek zúgva verik  
vissza a nagy visszhangot;  
Még a kutyus is kedvet kap,  
amint mellettünk lohol:  
Kilógatja vörös nyelvét,  
vigan ugrál és csahol.

### **Kis egérke...**

Kis egérke vigan tánczolt,  
mulatott a szobában:  
De hirtelen furcsa vendég  
jött, még furcsább ruhában.  
Czirmos czicza hosszú frakkban,  
cilinder kezében:  
A kis egér menten a szék  
alá bújt ijedtében.  
Sírva czinczog és a cziczát  
ájduldozva kérleli  
Hogy az egyszer, csak az egyszer  
Kegyelmezzen meg neki.

### **Kéményseprő bácsi.**

Kéményseprő bácsi, jaj de fekete!  
Ruhája korommal, szénnel van tele;  
Nem csoda, mert mindig a kéménybe jár,  
S a korom, a füst, mind ruhájára száll,  
Félnek is ám tőle a kis gyerekek,  
Pedig nem bánt senkit, mindenkit szeret;  
Mit tehet ő róla, hogy ilyen csúnya,  
Hogy a kéményekben kell dolgoznia.

### **Három picziny arany-hal.**

Három picziny arany-hal  
úszkál az üvegben:  
De jó dolguk van nekik  
ebben a melegben!  
Pista éppen ezt mondja  
a kis Erzsikének,  
S kéri tőle a felét  
vajaskenyérének;  
Meg akarja etetni  
a kis halacskákat:  
Vizbe szórná majd nekik  
a kenyér-morzsákat.

### **Hinta, palinta!**

Hinta, palinta,  
Hintázik a Katinka:  
Fölrepül a levegőbe,  
Majd hogy el nem szédül tőle;  
Száll a hinta, száll, röpül:  
A Katinka meg örül.

### **Pinty úrfi.**

Pinty úrfinak fillére sincsen.  
tán a nagyapjának se volt:  
De azért ő vígan dalolgat,  
s a ruháján sincs semmi folt;  
Asztalt számára nem teritnek,  
s ki hinné? éhen még se vész:  
Csak kirepül a zöld mezőre:  
s az izletes lakoma kész.

## **Öreg bohócz.**

Öreg bohócz a fiát korán tanítgatja,  
Abrincson átugrani, jó korán szoktatja.

- Hopp! egy-kettő, rajta hát:

Ugord át a karikát! -

Át is ugrik egy-kettőre,  
Ám nagyot bukik előre:

Furcsa kis eset, -

De ő csak nevet!

## **Kis kertemben...**

Kis kertemben kora reggel

virágokat szedtem,

És belőlük szép bokrétát

kettőt is kötöttem;

Az egyiket jó anyámnak

adom névnapjára,

A másikat beviszem majd

apám asztalára;

Isten adjon szüleimnek

hosszu boldogságot,

Sok örömet, sok szerencsét,

tartós vidámságot!

## **Répa, retek, mogyoró...**

Répa, retek, mogyoró,

Mind a három jaj de jó!

Én a retket szeretem:

Ha csipős is megeszem.

A retek földben terem,

Hogyha megnő, fölszedem,

Hazaviszem, megmosom.

Szépen meg is hámozom:

Vajjal, sóval megeszem,

Ami nem kell elteszem.

## **A teve.**

Messze Afrikában,

a hol a nap éget,

S nagyon átheviti

a köves vidéket;

A forró homokban  
nem tud ló járni,  
Más teherhordozót  
kellett hát találni.  
Találtak is: tevét,  
jó hosszú a lába,  
És lapos talpain  
széles a patája;  
Aztán tud ám járni,  
kövek közt, homokban,  
S nem tikkad a forró,  
rekkenő napokban.

### **Hová, hová...**

- Hová, hová, kis Gizike?...  
- kimegyek a rétre,  
Sétálni megy a babám,  
ki a faluvégre:  
Megmosdattam, ráadtam  
ünneplő ruháját:  
Hadd dicsérjék, milyen szép,  
mind akik csak látják;  
Kint a réten virágot  
fonok a hajába,  
Úgy küldöm el délután  
baba-iskolába.

### **Erdők sűrűjében.**

Erdők sűrűjében, hol a lomb fakad,  
Élnek a kis őzikék, meg a dámvadak;  
S ha megúnták már a zöld erdőt, a fát,  
Kijönnek a rétre, mely jó füvet ad.  
Félnek a vadásztól, szegény állatok,  
Mert a vadász rosszabb, mint a farkasok;  
Farkast hogyha látnak, futnak, mint a szél,  
És a dühös állat nyomukba sem ér:  
Haj, de nincs menekvés a vadász elül,  
Mert a golyó szélnél gyorsabban repül!

### **Papagály.**

Tarka-barka papagály,  
Büszke, mint a kis király;

Jár a szája, csak hadar,  
Azt se tudja, mit akar;  
Egy-két szót, ha bemagol,  
Éjjel-nappal csak papol;  
Azt se érti, mit beszél,  
De azért nagyon kevély:  
Épp olyan, mint a gyerek,  
Aki ostobán fecseg.

### **Az én kis cziczámról.**

Czicza, czicza, kis cziczám,  
Szép a ruhád, igazán;  
Hosszú szoknya, csipkés gallér,  
Te vagy ám csak a gavallér:  
    Az ölembe veszek,  
    Szép hintóba teszek,  
Melléd ülök magam is,  
Úgy vágtatunk, kis hamis:  
    Amerre csak járunk,  
    Sehol le nem szállunk,  
    Éjszakára, ha megállunk,  
    Fogadóba szállunk.

### **Ilonka.**

Kis Ilonka fölczifrázza babáját,  
Fölveszi a vasárnapi ruháját:  
Így indul el Margíthoz a szomszédba,  
Baba-ruhát visz neki ajándékba.  
Alkonyatig jókedvűen játszanak,  
De mikor már nyugovóra száll a nap,  
Kis Ilonka elbúcsúzik módosan,  
S hazaballag fáradtan és álmosan.

### **Világító torony.**

Világító torony,  
    tenger közepén,  
Mérföldekre látszik  
    tetején a fény;  
Inti a hajókat:  
    - ne jöjjetek erre,  
Szaladjatok innen  
    ki a nyílt tengerre!

## **De szép fészek...**

De szép fészek! - négy tojás van benne:  
Ha kiszedném: - ejnye, de jó lenne!  
Hazavinném, a tyúk alá tenném,  
Mind a négyet szépen kiköltetném:  
Fölnevelném a szegény árvákat,  
Szeretném az apró szalonkákat.

## **Apró énekesek.**

Vígan járjuk a világot,  
egész nap énekelünk:  
Abból élünk, amit hugom  
meg én, együtt keresünk;  
Nincs nekünk e nagy világon  
rokonunk, se barátunk:  
Még sincs bajunk, mert nagyon sok  
jó emberre találunk.  
Ha elkezdünk dalolgatni,  
itt is, ott is pénzt kapunk,  
Egy-kettőre szinte színig  
tele van a kalapunk.

## **Miből lesz a kenyér?**

A lekaszált termést  
nagy kévékbe szedik:  
Behordják a csűrbe,  
ott kicsépegtetik;  
A magból a molnár  
lisztet őröl nekünk:  
Abból süti a pék  
szép, fehér kenyerünk.

## **Szeretem én a babámat.**

Szeretem én a babámat,  
jaj, de szeretem!  
Minden reggel szép ruhába  
felöltöztetem;  
Ha magam sétálni megyek,  
őt is elviszem;  
Adok neki minden jóból,  
amit csak eszem;

Azért olyan kövér, piros,  
mert jól tartom ám;  
Jaj, de nagyon szeretem is  
az édes babám!

### **Bodri kutya.**

Bodri kutya, mi lelt téged:  
szalvéta a nyakadon?  
Aki meglát ilyen furcsán,  
jól kinevet, fogadom!  
Talán bizony Józsi tette  
ezt a nagy csúfot veled?  
S te eltúrted, mert remélted,  
hogymint ad egy kis kenyeret?...  
Nagybélű vagy, Bodri kutya,  
és ha a gyomrod korog,  
Eltúrsz mindent egy falatért: -  
ez pedig nem szép dolog.

### **A lármás libák.**

Jaj, de szörnyű láрма ez,  
téli a fülem:  
Szinte kábulok bele,  
szédül a fejem;  
Két jó torkú, gágogó  
liba teszi ezt:  
Soha nem hallottam én  
ilyen szörnyű neszt!

### **A léggolyós bácsi.**

- Hová szalad, bácsi?  
Jaj, de nagyon siet!  
Meg se várja, hogy egy  
Léggolyócskát vegyek?  
Aztán mi az ára?...  
Húsz fillér?... Ne mondja!  
Bizony maga, bácsi,  
A levegőt rontja!  
- Húsz fillér az drága:  
Adok érte tizet  
És az édes anya  
Mindjárt meg is fizet.

- Od'adja?... nem adja?..  
Na, hát itt az ára;  
Hisz úgyis elromlik  
Tudom, nem sokára!

### **Árkon-bokron...**

Árkon-bokron vígan hajtom  
a két futós kecskémet:  
Egy kézzel a gyeplőt tartom,  
másikkal Erzsikémet;  
Feri meg a kocsi mellett  
utánunk szalad,  
S megfogja, hogy le ne essék,  
a kis hugomat.

### **A tudós kutya.**

Lábra állok, tánczot járok,  
én a tudós kutya vagyok:  
Bukfenczezem, fittyet hányok,  
lovaglok, ha akarok;  
Szörnyű nagy a tudományom,  
írni, olvasni tudok,  
Bicziklizem, eszem, iszom,  
a létrán is fölfutok.

### **A magyar huszár.**

Ha az egész kerek földet  
végig mind bejárod,  
A vitéz magyar huszárnak,  
párját nem találod,  
Mert a huszár az Úristen  
első katonája,  
A jó Isten maga vigyáz  
a mennyekből rája.  
Mint a villám, olyan szilaj,  
gyors a támadása:  
Porba gázol minden ellent,  
merész rohanása;  
Piros vérét inkább  
százszor patakban hullatja;  
De a dicső magyar zászlót  
cserbe sohse hagyja!

### **Kis hajóját...**

Kis hajóját a Pista  
zsinegre kötötte  
A kis Irma repesve  
álldogál mögötte;  
A szellő a csónakot  
vigan űzi hajtja:  
De a Pista zsinegen  
jó erősen tartja.  
Igy mulatnak egész nap  
kint a kis vizen:  
Te is mulatnál velük,  
azt már elhiszem!

### **Tili-tuli, megfújom.**

Tili-tuli megfújom  
kicsiny furulyám:  
Urak, hölgyek, befelé -  
tessék, szaporán!  
Egy-kettőre megütöm  
ezt a nagy dobot:  
Mindjárt meglátják, milyen  
szépet mutatok!  
Hopsza, kutyám! rajta hát,  
járd a tánczodat:  
Fürgén, vigan, szaporán  
szedd a lábodat!  
Van még egy másik kutyám:  
ez csak a legény!  
Pipa lóg a szájában,  
sipka a fején.

### **Manczi.**

Manczi ül a kocsiban,  
Ilonka meg tolja,  
Bodri mellettük szalad,  
vidáman csaholva:  
Ez ám csak a mulatság! -  
mint a szél repülnek:  
S ha már belefáradtak,  
pihenni leülnek;

Kiszedik az uzsonnát,  
Bodrinak is adnak,  
Kergetőznek, kocsiznak:  
jaj de jól mulatnak!

### **A gonosz bakkecske.**

A kis Nelli kocsikázni -  
vitte a kis hugait,  
Hogy a kecske jobban birja,  
ő is húzta a kocsit;  
Hát egy gonosz, csúf bakkecske  
az úton elébük állt,  
Tánczolt, bégett, bolondozott,  
bakugrásokat csinált.

### **A sárkány.**

Száll a sárkány, jaj de tarka!  
Papirosból van a farka:  
Szeme-szája vigyorog,  
Fölrepül, ha szaladok!

### **A juhról.**

A juh derék állat, sok hasznát veszik,  
A gyapját lenyírják, húsát megeszik;  
Gyapjából posztó lesz, a tejéből sajt,  
Szarva és bőre meg egyéb hasznat hajt;  
Bőréből készül a suba és süveg,  
Szarvából csinálják a jó fésüket;  
A kis bárányt pedig te is szereted,  
Elviszed sétálni, úgy legelteted.

### **Fakó szekér...**

Fakó szekér, kenderhám,  
Mind a kettő rossz szerszám;  
Lassan ballag a Fakó,  
Így utazik a Ferkó.  
Tyúkot visznek a kasba',  
Bemennek a városba:  
Ott a tyúkon túladnak  
S vigan hazahajtatnak.

### **Téli mulatság.**

Ni, hogy szalad ez a szánkó  
a fagyos, fehér havon:  
Ezt a drága mulatságot  
bizony sokért nem adom!

Arra fordul a Jóska is,  
aki hó-embert csinál;  
Nézd csak, hogy irigyli őket  
s milyen bámészkodva áll!

Bizony ő is jobb szeretne,  
Szánkón járni, ha lehetne!

### **Uczczu rajta!**

- Uczczu, rajta, ki fogja meg?  
Én fogom meg, én!  
Hajszolják a kis pillangót  
azon melegén.  
De Gézának a kalapját  
lefujja a szél:  
Meg kell fogni hamar, míg a  
tengerbe nem ér.  
A kis Ilka még kergeti,  
de hiába már:  
Mert az aranyos pillangó  
föl az égbe száll.  
Nézik, kérik, hívogatják:  
- Pille, pille, jer! -  
De a pille tovább repül,  
s még nem is felel!

### **Kinek adjam?**

Kinek adjam, kinek adjam  
ezt a csúnya ördögöt?...  
Nekem! - Én majd a nyakára  
hosszu madzagot kötök!...  
Hát ezt a tarka pojácát? -  
Azt meg ad nekem, Katám  
A babámmal egy szobában,  
egy kenyéren tartanám.

## **Jó-e ez a sárgarépa?**

- Jó-e, mond' a sárgarépa?... adj belőle kis majom!
- Van eszembe! - dehogy adok! Úgyis elég a bajom!
- Mi a bajod, kis makákó?... hátha tán segíthetek?
- Az a bajom, hogy rabságban, kalitkában szenvedek.

## **Serpenyő.**

Serpenyőben süll a palacsinta:  
Azt szereti ám csak a Katinka!  
Hármat-négyet megeszik belőle,  
Bizony-bizony beteg is lesz tőle.

## **A kutya.**

Igaz, derék, hű kutyának  
nincsen sehol párja:  
Az embernek nincsen nála  
hívebb jobb szolgája;  
Tűzbe-vízbe, kész halálba  
megy, ha úgy kívánod:  
Ezért szeresd a jó kutyát,  
soha meg nem bánod!

## **Édes apa...**

Édes apa könyvszekrénye,  
könyvekkel van tele:  
De jó lenne, ha kedvemre  
turkálhatnék benne!  
Egész csomó képes-könyvet,  
tündér-mesét vett meg:  
Gyula bácsi írta mindet, -  
de szépek lehetnek!

## **Édes anya...**

Édes anya ebédet visz  
a dolgos apának,  
De utjukba áll a patak,  
mely színig megáradt;  
Hogy menjenek át rajta,  
mikor nincsen hidja?..

Édes anya egyet gondol,  
s megvan már a nyitja!  
Örzsit a nyakába veszi,  
úgy viszi a hátán:  
Jóska meg mellette gázol,  
csak a maga lábán.

### **Pincsi kutya...**

Pincsi kutya büszkén jár-kel,  
akár csak egy gavallér!  
Makra-pipa a szájában,  
a nyakán fehér gallér!  
Félrecsapja a süvegét,  
fülét csáléra veti,  
Széles kedvében az egész  
világot kineveti.  
Nincs párja a kerek földön,  
ámbár csak kutya szegény:  
De nagyon sok szép dologra  
jól megtanítottam én.

### **Melyik kell?**

- Alma, körte két kosárban:  
Melyik kell neked?  
Válassz, hogy a körtét, vagy az  
almát szereted? -  
„Ha már szabad választanom,  
édes jó anyám:  
A körtét is, az almát is  
kiválasztanám.”

### **A kis pásztor.**

A kis pásztor kecskéjét  
hazahajtja szépen,  
Olga mindjárt hívja is,  
mert ő várta éppen,  
Jó káposzta levéllel  
kinálja a kecskét;  
Most lóherét ad neki,  
majd meg levelecskét;  
Vigan mekeg a kecske,  
Olga kezét nyalja,

És a finom csemegét  
jóízűen falja.

### **Róka koma.**

Róka koma, mit csinálsz,  
Milyen rosszban sántikálsz?  
Ne is lesd a tyúkokat:  
Hiába fened fogad, -  
Nem kapsz tyúkot, kis hamis,  
Még ha beteg leszel is.

### **Milyen a tigris?**

Tarkabőrű király-tigris szeme vérben forog,  
Éles fogát csattogtatja és rémesen morog;  
Préda után járkal mindig s vele jár a halál:  
Ember, állat mind vigyázzon, kit útjában talál!  
Kerek földön nincs vérengzőbb, szörnyűbb állat nála,  
Kelet-Indiában lakik s rettegnek ám tőle,  
Ámde azért vadászszák is, mert becses a bőre.

### **Száll a léghajó.**

Száll a levegőben, száll a léghajó,  
Vigan leng a szélben rajta lobogó;  
Bár engem csak vinne,  
Jaj, de jó is lenne!  
Szállni, szállni hegyen-völgyön át,  
Megnézni, hogy milyen a világ?

### **Tollbokréta a fejében.**

Tollbokréta a fejében,  
Éles balta az övében,  
jön a Gyurka szaporán;  
Támadásra, harczra készen,  
Tetőtől-talpig egészen  
marczona, hős indián.  
De a Bandi, meg az Anna,  
Ahelyett hogy megriadna,  
rá se hederit;

Egy kis mókus ott czicézízik,  
Majmol, tánczol: - s ők elnézik,  
    hogy bukfenczezízik.

### **Csiga-biga.**

Csiga-biga  
    gyere ki,  
Ég a házad  
    ide ki,  
Öltsd ki szépen  
    szarvadat,  
Összetöröm  
    házadat,  
Mély kutba vetlek,  
Aztán kinevetlek.

### **Tyúk-anyó.**

Tyúk-anyó meg a csibéi vigan eszegetnek;  
Minden magot, minden szemet föl-csipegetnek;  
Ám a gonosz czirmos czicza nem hagy békét nekik,  
Alattomban a kis csibék mögé settenkedik.  
De a kakas észreveszi, inti a csibéket,  
S ezek mindjárt a kotlósnál lelnek menedéket,  
Látod, czirmos, kakas úrfi okosabb ám nálad:  
Most az egyszer csirke-hústól fölkapik az állad!

### **Mért nyúl a nyúl?**

Kis gyerekek, valamit  
    kérdetek most tőletek:  
Vigyázzatok, hogy aztán  
    okosan feleljetek.  
- Nyuszi, nyuszi, házinyúl:  
    Ki tudja, mért nyúl a nyúl?...  
Látom, látom, nem tudjátok,  
    Soha ki nem találjátok:  
Megmondjam, mért nyúl a nyúl?...  
Amit eszik, - azért nyúl:  
Friss levelű káposztáért,  
Zöld búzáért, luczernáért.

### **Kis kanári...**

A kis kanári száraz ágra hág,  
Kis fészke neki az egész világ:  
Abban dalolgat s ha dalolni kezd,  
Köröskörül nem hallasz semmi neszt;  
Mert olyan édesen dalol szegény,  
Hogy szinte sírni tudnék énekén: -  
Dalának minden hangja eltemet  
Egy bánatot - és szül egy örömet: -  
Szegény kanári, csak dalol nekem,  
Édes dalodra fölvidul szívem.

### **Apró ruczák.**

Apró ruczák, kis libák  
a patakra járnak,  
Mert a sárban bogarat,  
gilisztát találnak;  
Elgáogják magukat  
az öreg libák:  
Az egyik tán megijedt,  
vagy valamit lát.

### **Este van.**

Este van, este van, kiki nyugalomba,  
Feketén bólogat az eperfa lombja;  
Meggyújtom a lámpát, amíg vacsorálunk,  
Aztán majd eloltom s pihenőre szállunk.

### **Húzom, húzom...**

Húzom-húzom a fűrész, -  
mert favágó vagyok:  
A tuskóból pedig majd  
gyújtót hasogatok;  
Úgy hordom be a konyhára  
tüzet rakni vacsorára.

### **Anti, Rózsa...**

Anti, Rózsa horgásznak  
a patak vizében,  
Most akadt egy nagy keszeg  
a horgukra éppen;  
Anti húzza kifelé,  
a Rózsa meg bámul:  
Ezen a nagy szerencsén  
Bodri is elámul.

### **A harang-virág.**

Harang-virág, giling-galang...  
Virág vagyok, de nem harang;  
Mostoha volt az én anyám,  
Nincs illatom, nincs szép ruhám:  
Harangvirág a nevem,  
Szomorú az életem.

### **Aratáskor.**

Tavaszzal elveti a gazda a magot,  
És ha a jó Isten szép időket adott,  
Megnő majd a vetés, meg is sárgul nyárra,  
Péter-Pálkor meg is érik a kaszára;  
Akkor az aratók neki állnak szépen;  
Mindegyiknek éles kasza a kezében:  
Levágják, kicséplik, behordják a magot,  
S egymás mellé rakják a sok szép asztagot.

### **Jertek, jertek...**

Jertek, jertek, kis nyulak,  
Aki szalad enni kap:  
Friss káposzta-levelet,  
Jó füvecskét, friss vizet!  
  
Vigan esznek a nyulak,  
A kis Margit így mulat;  
Feri meg a zsámolyán  
Uzsonnázik szaporán.

## Hogy az alma?

- Hogy az alma, hogy a körte,  
nem drága-e néni?  
Aztán kérem, hogy nagyon jól  
tessék ám megmérni! -  
- Dehogy drága, dehogy drága?  
két fillér a nagyja:  
Kinek tetszik vesz, - akinek  
nem tetszik, - itt hagyja.

## Hajrá! hajrá!

Hajrá! hajrá! - szól a kürt: - hajtják a vadat  
Róka koma, mint a szél, sebesen szalad;  
Két kis nyulat fölriaszt, de nem bántja ám,  
Mert a kutyák, vadászok vannak a nyakán;  
Sóvár szemmel nézi a megriadt nyulat,  
Sajnálja, hogy menekül a finom falat;  
De hiába: - nincs idő: - nem foghatja el,  
Mert hisz őt is üldözik, - és most futni kell!

## Megy a gőzös...

Megy a gőzös Kanizsára, hegyen-völgyön át,  
Jobbra-balra elhagy várost, falut és tanyát;  
Nagyot füttyent, lassabban megy, végre meg is áll:  
Egy pár utas megérkezett, mindjárt le is száll.  
Megint füttyent; és a kalauz kiáltja... „Mehet!...”  
A gőzös meg sisteregve újra elsiet.

## Jön a tavasz...

Jön a tavasz, jön a tavasz, nyílnak a virágok,  
Kint a réten serény, munkás méh-rajokat látok;  
Döngicsélve egy virágról másra iparkodnak,  
Édes mézzel, jó viasszal dúsan megrakodnak.  
Jön a nyár, jön a nyár;  
Itt van a cserebogár.

## **Száll, röpül...**

Száll, röpül a levegőben  
a sok szappanbuborék:  
Egyik piros, másik tarka,  
sárga, zöld, vagy hupikék;

Károly fujja, egyre fujja,  
szállnak a kis léggolyók:  
Fönt libegnek, majd leszállnak  
akár csak a léghajók.

## **Az elefánt.**

Nagy orrmáju állat ám az elefánt:  
De csak ne félj tőle! - mert senkit se bánt;  
Nagyon szelíd állat, okos, engedelmes,  
Ha jól bánnak vele, nem is veszedelmes.  
Nincsen nagyobb állat a föld hátán;  
Apró kis tornyot is elbir széles hátán;  
Lovagolnak rajta, terhet raknak rája,  
Szóval ezer hasznát veszi a gazdája,  
De csak Indiában lesz egészen szelíd:  
Afrikában nem az, - ottan még üldözik;  
Hófehér agyarát szépen földolgozzák,  
S elefánt-csont néven forgalomba hozzák.

## **A kis boltos.**

Czukrot, kávé árulok,  
Mert én kis boltos vagyok;  
Mi tetszik, kisasszonyom? -  
Gyömbér, szappan, só, füge -  
Parancsoljon izibe!  
Akármit vesz, ígérem;  
Becsülettel megmérem.

## **Vadászni ment...**

Vadászni ment az apám  
Mindjárt kora délután,  
Lőtt is nyulat, őzikét,  
Meg egy tarka czinegét.

### **Nincsen olyan fényes dolga...**

Nincsen olyan fényes dolga  
senkinek, mint én nekem:  
Egész nap a birkáimat  
vezetem, legeltetem;  
Ha akarom, hanyatt fekszem,  
úgy pihenek a réten:  
Kedvencz birkám oda czzammog  
s odahajlik fölébem;  
Két kezemmel a nyakát átölelem,  
Mert én bizony igaz szívből szeretem.

### **Gerlemadár.**

Gerlemadár, vadgalamb,  
turbékol az ágon:  
Ilyen szelid, szép madár  
nincs több a világon!

### **Együtt ül...**

Együtt ül a család, ebédelnek éppen,  
Gyurika nagy fiú, - maga eszik szépen;  
Ámde a kis Tercsi nem tud enni még:  
Mindig bemocskolja arcát és kezét;  
Őt még mindig a jó anya eteti,  
A hunczut Gyurika meg kineveti.

### **A madárijesztő.**

Mi az: madárijesztő?  
csupa rongydarab:  
S mégis elriadnak tőle  
a kis madarak;  
E nélkül a kapzsi, fürge,  
torkos állatok,  
Mind kifalnék a kalászból  
az érett magot.

### **Az építész.**

Egyik téglát a másikra  
szépen fölrakom:  
Ha elkészül ez a kis ház,  
benne én lakom;  
Két hugomnak is csinállok  
külön két szobát;  
S a kutya-ólba szállásolom  
a Bodri komát.

### **Anyuska ágya.**

Van nekük egy szép ágyunk,  
anya alszik benne:  
Bárcsak vele alhatnám,  
jaj de jó is lenne!  
A keblére hajtanám  
fáradt kis fejemet,  
Míg a szép, édes álom  
lezárná szememet.

### **A bőregér.**

Éjjel jár a bőregér, ha leszállt a nap,  
Pusztítja a sok legyet, tücsköt, bogarat;  
Nagyon hasznos állat ez s mégis üldözik:  
Gonosz fiuk megfogják, falra szögezik.

### **Pista kiment...**

Pista kiment a rétre, szénát gyűjt serényen,  
Meglátszik a szorgalom a csöpp kis legényen;  
Nézi, nézi a kutya, mit mível gazdája:  
Hüségesen földre ül, úgy vigyáz reája.

### **Virág-öröm.**

Istenem, de sok virág mosolyog felém;  
Tátika, harangvirág, kikirics, kökény;  
Egyik piros, másik kék, - jó az illata:  
Legjobb szagu mégis a szegfű s ibolya;  
Ám a legszebb mégse ez: találd ki, melyik?  
Kék nefelejts, - mely a víz partjain nyílik.

### **Bari, bari, báránka.**

- Bari, bari, báránka,  
füvet szedtünk néked:  
Gyöngé füvel, virággal  
etetgetünk téged;  
Egész nap becsezgetünk,  
elviszünk legelni:  
Úgy szeretünk, hogy veled  
be se tudunk telni!  
Hát te, édes báránkám:  
nem szeretsz-e minket?...  
Hogyha szeretsz, nyalogasd  
piczi kezeinket. -  
Szól a bárány: - Be-e-e,  
hogyne szeretnék:  
Hisz mindig szerettelek,  
mióta csak élek!

### **A lánczhíd.**

Szép a lánczhíd! - A legnagyobb magyar,  
Széchényi István hídja ez a híd,  
Mely összeköti szép Dunánk fölött  
Pestnek s Budának testvér-partjait!  
A lánczhíd ez: - szebb multunk záloga,  
melyből erőt meríthet a magyar: -  
Szeretni e hazát, melyen kívül  
nincs föld sehol, - mely ápol s eltakar!

### **Strucczmadár.**

Hosszúlábu strucczmadár, futós, mint a szél,  
A jó arabs paripa nyomába sem ér;  
De ha lopva meglepik, nem szaladhat el,  
Meg is védi ám magát éles csőrivel.  
Tolla miatt vadászszák, mindet elszedik,  
Drága pénzen eladják s kalapra teszik.

### **Ha kiülök...**

Ha kiülök a kőpadra,  
madár száll az ágra:

S amíg dalol, rágondolok  
a tündér-világra...  
Mikor aztán fölébredek,  
Jaj, de szomorú is leszek!

### **Három seprős kis lány.**

Nini, ez a három kis lány  
fejét mire adta!  
Seprőt fogott mind a három,  
a kis eszemadta!  
Jaj, de szépen dolgoztatnak:  
egy csöppet se restek,  
Nekik való könnyű munkát,  
jó dolgot kerestek.  
Szépen felsöprik a kertet,  
tisztá is már félig:  
Ha ily serényen dolgoznak,  
készen lesznek délig.  
A madárcák vidám dallal  
biztatgatják őket,  
Ők meg jó kedvvel forgatják  
a nehéz seprőket.

### **Elfáradtunk.**

Elfáradtunk a játékban,  
most egy kissé pihenünk:  
S indulunk is hazafelé,  
mihelyt nem lesz melegünk;  
Akkorára összeszedjük  
ezt a sok szép virágot,  
Tarka bokrétába kötjük,  
s hazavisszük anyának.

### **Megérett a szőlő.**

Megérett a szőlő, leszüretelik,  
Szorgalmas leányok puttonyba szedik;  
Ebből a szőlőből lesz ám a jó bor,  
Ha majd az édes must megéri, kiforr.  
Fölhangzik a dal, ének,  
Zajos lesz a vidék:  
Vidám parasztlegények  
Iszszák a hegy levét!

### **A gímszarvas.**

Gímszarvas meg őzike, megállnak a réten,  
Kémlelődvé néznek szét a dombos vidéken;  
Sok ellenség üldözi szegény állatkákat,  
Isten is azért adott nekik futós lábat.

### **Szól a hindú...**

Szól a hindu vékony sípja,  
A kígyóját most tanítja:  
Jár a kígyó jobbra-balra,  
Tánczot jár a furcsa dalra,  
Kiölti a fulánkját,  
Úgy nézi a gazdáját.

### **Mulat a kis czicza.**

- Czicza, czicza, jól vigyázz,  
a gombolyag szalad:  
Rajta, ugorj rá hamar, -  
Kapt be, - hámm! - egy falat!  
Jaj, bolondos cziczája,  
meg se tudod fogni?  
Ejnye, de ügyetlen vagy,  
nem tudsz hát ugorni?  
Ingerkedik Margitka  
a picziny cziczával,  
El-elrántja a labdát  
hosszú fonalával...  
A cziczuska nagyot ugrik,  
bosszankodva kergeti:  
Margitka meg édes anyja  
jóízűen neveti.